

Kongl. Majts Tal

på Riks-Salen, vid Riksdagens öppnande;

den 20 Januari 1873.

Gode Herrar och Svenske Män!

Mera än fem årtionden hafva förflutit, sedan min frejdade Farfader uppsteg på den thron, till hvilken Sveriges folk genom fritt val Honom kallat.

Denna tid har för vårt fädernesland varit en fredens tid. Ökad välstånd, lycklig samhällsutveckling och ostörd samverkan emellan styrelse och folk hafva varit dess utmärkande drag.

Carl Johan blef svensk, och Hans ätt har satt sin ära uti att vara det. I Folkets Kärlek såg stamfadern sin Belöning, och alltmera enstämmigt blifver häfdens vittnesbörd, huru berättigad Han dertill varit. Att Rätt och Sanning styrka blef sonens på våra grundlagars ord stödda regeringsuppgift, och det är den förstfödde sonsonens ära att med Lag hafva Landet byggt.

Under sin trettonåriga, fridsälla och lyckosamma regeringstid omfattad af sina folks kärlek, har Carl den Femtonde till sin nyss tillslutna graf åtföljts af deras djupa saknad. Med landets sorg vid en folkkär Konungs förtidiga bortgång förenar sig äfven Min öfver förlusten af den högt älskade Broder, efter hvilken Jag i arf tagit Sveriges urgamla thron, och då Jag nu, för första gången såsom Konung, helsar Eder, Gode Herrar och Svenske Män, sker det under förhoppning, att I på mig skolen öfverflytta den tillgifvenhet, Min företrädare egt, och egna Mig det förtroende, som är thronens säkraste stöd.

Det första mötet mellan Konungen och folkets lagliga ombud är betydelsefullt. Det leder tanken på sjelfva grunden för ett samhällsskick, som, af ålder rotfästadt och genom sekler fortplantadt, än i dag utgör vårt lands styrka och lycka.

Sveriges Konung och Folk, båda medvetna icke blott af sina i lagen utstakade rättigheter, utan ock af sitt ansvar, skola med ömsesidig aktning och kärlek värna och bistå hvarandra. Sålunda skall allmänt väl främjas och, med Guds hjälp, våra fäders land äradt och fritt lemnas efterkommande i arf.

Föreningsakten emellan Sverige och Norge har knutit ett band som tiden redan befästat. Ökade förbindelser och ett förtroeligare umgänge emellan folken skola underlätta den för båda gemensamme Konungens bemödanden att stärka och utveckla denna förening, som utgör en borgen för Brödrarikenas sjelfständighet och lycka.

Från Monarker och Statschefer i främmande länder har Jag fått emottaga försäkringar, såväl om deras deltagande i vår stora förlust, som ock om deras vänskapliga sinnelag mot Mig och de Förenade Rikena.

Att med alla främmande makter bibehålla och utveckla de så lyckligen bestående goda förhållandena skall blifva föremål för Mitt oafslåtliga bemödande. Ju enigare vi äro inom oss sjelfva, ju starkare och mera hedrad blifver ock vår yttre politiska ställning.

Genom den nyligen afslutade skandinaviska Konst- och Industri-utställningen i Köpenhamn har än vidare blifvit ådagalagd det innerliga förhållande som är rådande emellan oss och vårt grannrike Danmark. Det förslag till gemensamt skandinaviskt myntsysteem, som efter flerfaldiga förberedelser nu skall Eder föreläggas, hoppas Jag må bidra till ett ytterligare närmande emellan stamförvänder, hvilka hafva så många intressen gemensamma.

Den viktiga frågan om försvarsverkets ordnande på ett för vår sjelfständighet betryggande sätt utgör föremål för Mina allvarliga omsorger. Ett förslag till förändrade bestämmelser för härens organisation är under utarbetning. Under hvarje organisationsform är emellertid en fullständig och väl ordnad generalstab nödvändig. Förslag till bildande af en sådan skall Eder meddelas och i vissa delar till Eder pröfning hänskjutas. Till organisation af sjöförsvarets militärpersonal har blifvit uppgjort ett förslag, bygd på grundsatsen att värnandet af våra kuster utgör sjövapnets uppgift.

De senare årens för näringarne gynnsamma förhållanden och den rikliga tillgång på kapital, som derigenom uppstått, mana till arbete för vidare utveckling af vårt lands hjulspållor. Medan jernvägar, färdiga eller under anläggning, i flera riktningar genomskära de sydliga delarne af landet, saknas dessa kommu-

nikationsmedel ännu nästan alldeles i de norra. Jag vill alltså föreslå Eder förberedande åtgärder till en stambanas anläggning norr om Gefle—Dala jernväg.

Till lättnad i de af ålder jorden åliggande besvär är Jag sinnad att afgifva ett förslag om kronobrefbäringens upphörande.

Åtskilliga förändringar i undervisningsväsendet vid våra elementarläroverk hafva på senaste tiden blifvit ifrågasatta. Sedan en för ärendets utredning ned-satt komité under det tilländalupna året afslutat sitt arbete, har Jag nu för afsigt att för Eder framlägga en plan till ordnande af denna viktiga angelägenhet.

Nedkallande Guds välsignelse öfver det Riksmöte, som Jag härmed förklarar öppnadt, förblifver Jag Eder, Gode Herrar och Svenske Män, med all Kunglig Nåd och ynnest städse välbevågen.

